

32000L0013

L 109/29

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

6.5.2000

DIREKTIVA 2000/13/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
z dne 20. marca 2000
o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva Sveta 79/112/EGS z dne 18. decembra 1978 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil ⁽³⁾ je bila večkrat in bistveno spremenjena ⁽⁴⁾. Zaradi jasnosti in preglednosti je treba pripraviti prečiščeno besedilo navedene direktive.

(2) Obstoječe razlike med zakoni in drugimi predpisi držav članic o označevanju živil lahko ovirajo prosto promet s temi izdelki in lahko privedejo do neenakega konkurenčnega položaja.

(3) Te predpise je treba zaradi boljšega delovanja notranjega trga približati.

(4) S to direktivo je treba določiti splošna pravila Skupnosti, ki se uporabljajo horizontalno za vsa živila, dana v promet.

(5) Posebna pravila, ki se uporabljajo vertikalno samo za določena živila, je treba določiti v okviru predpisov za te izdelke.

(6) Vsaka ureditev označevanja živil mora predvsem obveščati in varovati potrošnika.

(7) Ta zahteva pomeni, da lahko države članice ob upoštevanju določb Pogodbe predvidijo predpise o jeziku, ki naj se uporabi.

(8) Podrobno označevanje, še posebej navajanje natančne narave in značilnosti izdelka, ki omogoča potrošniku izbiro ob polnem poznavanju dejstev, je zato najbolj smotno, ker ustvarja najmanj ovir za prost promet.

(9) Zato je treba sestaviti seznam vseh navedb, ki jih je načeloma treba vključiti v označevanje vseh živil.

(10) Horizontalna narava te direktive na začetni stopnji ne zagotavlja vključitev v obvezno predpisane navedbe vseh navedb, ki jih je načeloma treba dodati na seznam, ki se nanaša na celoten obseg živil. Na nadaljnji stopnji je treba sprejeti predpise Skupnosti, ki dopolnjujejo obstoječa pravila.

(11) V odsotnosti posebnih pravil Skupnosti morajo biti države članice pooblaščenice, da predpišejo določene nacionalne predpise, ki jih je mogoče dodati splošnim določbam te direktive, vendar mora kljub temu za te določbe veljati postopek Skupnosti.

(12) Navedeni postopek Skupnosti mora biti v obliki pravnega akta Skupnosti, kadar želi država članica sprejeti nove predpise.

(13) Nadalje je treba ohraniti možnost zakonodajalca Skupnosti, da v izjemnih primerih odstopi od določenih, splošnih predpisov.

(14) Pravila o označevanju morajo tudi prepovedati uporabo informacij, ki bi kupca zavedle ali živilom pripisovale zdravilne lastnosti. Za učinkovitost te prepovedi jo je treba raztegniti tudi na predstavitev in oglaševanje živil.

(15) Za lažje trgovanje med državami članicami se lahko predvidi, da se na stopnjah pred prodajo končnemu potrošniku na zunanji embalaži prikažejo samo navedbe o bistvenih značilnostih, določene, za predpakirana živila obvezne navedbe pa se prikažejo samo na komercialnih dokumentih za to živilo.

(16) Države članice morajo še naprej imeti možnost, lokalnim praktičnim pogojem in okoliščinam ustrezno predpisovati podrobnosti o označevanju živil, ki se prodajajo v razsutem stanju; kljub temu je treba v teh primerih zagotoviti obveščenost potrošnika.

⁽¹⁾ UL C 258, 10.9.1999, str. 12.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 18. januarja 2000 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 13. marca 2000.

⁽³⁾ UL L 33, 8.2.1979, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 97/4/ES (UL L 43, 14.2.1997, str. 21).

⁽⁴⁾ Glej Prilogo IV, del B.

- (17) Za poenostavitev in pospešitev postopka je treba Komisijo pooblastiti za sprejetje izvedbenih ukrepov tehnične narave.
- (18) Ukrepe, potrebne za izvajanje te direktive, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (19) Ta direktiva ne sme posegati v obveznosti držav članic v zvezi z v Prilogi IV, del B navedenimi direktivami in roki za njihov prenos –

(iii) z napeljevanjem, da ima živilo posebne značilnosti, čeprav imajo dejansko vsa podobna živila take značilnosti;

- (b) ob upoštevanju določb Skupnosti o naravnih mineralnih vodah in živilih za posebne prehranske namene, živilom pripisovati lastnosti kot so preprečevanje, zdravljenje ali ozdravljenje bolezni pri ljudeh ali opozarjati na take lastnosti.

2. Svet v skladu s postopkom iz člena 95 Pogodbe, sestavi odprt seznam reklamnih trditev v smislu odstavka 1, katerih uporaba mora biti v vsakem primeru prepovedana ali omejena.

3. Prepovedi ali omejitve iz odstavkov 1 in 2, veljajo tudi za:

- (a) predstavitev živil, še posebej njihove obliko, videz ali embalažo, uporabljene materiale za embalažo, način, kako so razporejena, in okolje, v katerem so razstavljeni;

- (b) oglaševanje.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO

Člen 1

1. Ta direktiva velja za označevanje živil, ki se dostavijo končnemu potrošniku in določene vidike v zvezi z njihovo predstavitev in oglaševanjem.

2. Ta direktiva velja tudi za živila za oskrbo restavracij, bolnišnic, menz in drugega podobnega masovnega gostinstva (v nadaljevanju „obrati javne prehrane“).

3. Za namene te direktive

- (a) „označevanje“ pomeni vse navedbe, oznake, blagovne znamke, slikovno gradivo ali simbole v zvezi z živilom, ki se namestijo na kakršnokoli vrsto embalaže, dokument, obvestilo, etiketo, obroček ali vratno etiketo, ki spremlja ali se nanaša na tako živilo;
- (b) „predpakirano živilo“ pomeni vsako posamezno enoto, ki se kot taka predstavlja končnemu potrošniku in obratom javne prehrane ter jo sestavlja živilo in embalaža, v katero je bilo dano, preden se ponudi v prodajo, ne glede na to, ali ta embalaža povsem ali samo deloma zapira živilo, vendar v vsakem primeru na tak način, da vsebine ni možno spremeniti, ne da bi embalažo odprli ali spremenili.

Člen 2

1. Označevanje in uporabljene metode ne smejo:

- (a) biti taki, da bi lahko zavedli potrošnika, predvsem:
- (i) glede značilnosti živila in zlasti njegove narave, identitete, lastnosti, sestave, količine, trajnosti, porekla ali izvora, načina proizvodnje ali pridelave;
- (ii) z navedbo učinka ali lastnosti, ki jih živilo nima;

Člen 3

1. V skladu s členi od 4 do 17 in ob upoštevanju izjem, ki so v njih predvidene, vsebuje oznaka živil samo naslednje obvezne navedbe:

- (1) ime, pod katerim se izdelek prodaja;
- (2) seznam sestavin;
- (3) količina določenih sestavin ali kategorij sestavin skladno s členom 7;
- (4) pri predpakiranih živil neto količina;
- (5) minimalni rok trajanja ali pri živilih, ki so z mikrobiološkega stališča hitro pokvarljiva, datum uporabe;
- (6) po potrebi posebna navodila za hrambo ali uporabo;
- (7) ime ali firma in naslov proizvajalca, pakirnice ali prodajalca s sedežem v Skupnosti.

Vendar je državam članicam dovoljeno, da za maslo, ki se proizvaja na njihovem ozemlju, zahtevajo samo navedbo proizvajalca, pakirnice ali prodajalca.

Brez poseganja v obveščanje, predvideno v členu 24, države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vsakem ukrepu, sprejetem v skladu z odstavkom 2;

- (8) kraj porekla ali izvora, kadar bi lahko potrošnik brez te navedbe bil v zmoti glede pravega porekla ali izvora živila;
- (9) navodila za uporabo, kjer bi bilo živilo nemogoče ustrezno uporabiti brez teh navodil;
- (10) za pijače, ki vsebujejo več kot 1,2 vol % alkohola, dejansko alkoholno stopnjo v volumenskih odstotkih.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

2. Ne glede na predhodni odstavek lahko države članice za nacionalno proizvodnjo ohranijo nacionalne predpise, ki predpisujejo navedbo obrata proizvajalca ali pakirnice.

3. Določbe tega člena ne vplivajo na natančnejše ali obsežnejše mersko-tehnične določbe.

Člen 4

1. Predpisi Skupnosti, ki veljajo za določena živila in ne za živila na splošno, lahko v izjemnih primerih odstopajo od zahtev, predpisov iz člena 3(1), točk 2 in 5, pod pogojem, da to ne škoduje obveščeni kupca.

2. Predpisi Skupnosti, ki veljajo za posebej navedena živila in ne za živila na splošno, lahko zahtevajo poleg navedb iz člena 3 še nadaljnje obvezne navedbe.

Kjer predpisov Skupnosti ni, lahko države članice predpišejo tovrstne navedbe v skladu s postopkom iz člena 19.

3. Predpisi Skupnosti, navedeni v odstavkih 1 in 2, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

Člen 5

1. Ime, pod katerim se živilo prodaja, je ime, ki je predvideno za to živilo v predpisih Skupnosti.

(a) če predpisov Skupnosti ni, je ime, pod katerim se izdelek prodaja, ime, predvideno v zakonih in drugih predpisih države članice, kjer se izdelek prodaja končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane.

Če takega imena ni, je ime, pod katerim se izdelek prodaja, ime, ki je običajno v državi članici, kjer se prodaja končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane, ali opis živila, in, če je potrebno, opis njegove uporabe, ki je dovolj jasen, da kupcu omogoča razpoznavanje njegove dejanske narave in razlikovanje od drugih izdelkov, s katerimi bi ga lahko zamenjal.

(b) dovoljena je tudi uporaba prodajnega imena, pod katerim se izdelek zakonito proizvaja in trži v državi članici proizvodnje, v državi članici trženja.

Vendar, kjer uporaba drugih določb te direktive, zlasti tistih iz člena 3, potrošnikom v državah članicah trženja ne bi omogočila razpoznavanja dejanske narave živila in njegovega razlikovanja od živil, s katerimi bi ga lahko zamenjali, prodajno ime spremlja druga opisna informacija, ki naj se prikaže v bližini prodajnega imena.

(c) V izjemnih primerih se prodajno ime države članice proizvodnje ne uporablja v državi članici trženja, kadar se tako poimenovalo živilo glede sestave ali proizvodnje tako razlikuje od živila, znanega pod tem imenom, da določbe točke(b) ne zadoščajo za zagotovitev pravilne obveščeni potrošnika v državi članici trženja.

2. Trgovsko ime, blagovna znamka ali izmišljeno ime ne morejo nadomestiti imena, pod katerim se izdelek prodaja.

3. Ime, pod katerim se izdelek prodaja, vključuje ali ga spremljajo navedbe o fizikalnem stanju živila ali posebni obdelavi, ki jo je prestalo (npr. v prahu, zamrznjeno sušeno, koncentrirano, dimljeno), v vseh primerih, kjer bi opustitev take navedbe lahko privedla do zmote potrošnika.

Vsako živilo, ki je bilo obdelano z ionizirajočim sevanjem, mora nositi eno od naslednjih navedb:

— v španščini:

„irradiado“ ali „tratado con radiación ionizante“

— v danščini:

„bestrålet/“ ali „strålekonserveret“ ali „behandlet med ioniserende stråling“ ali „konserveret med ioniserende stråling“

— v nemščini:

„bestrahlt“ ali „mit ionisierenden Strahlen behandelt“

— v grščini:

„επεξεργασμένο με ιονίζουσα ακτινοβολία“ ali „ακτινοβολημένο“

— v angleščini:

„irradiated“ ali „treated with ionising radiation“

— v francoščini:

„traité par rayonnements ionisants“ ali „traité par ionisation“

— v italijanščini:

„irradiato“ ali „trattato con radiazioni ionizzanti“

— v nizozemščini:

„doorstraald“ ali „door bestraling behandeld“ ali „met ioniserende stralen behandeld“

— v portugalsščini:

„irradiado“ ali „tratado por irradiação“ ali „tratado por radiação ionizante“

— v finščini:

„säteilytetty“ ali „käsitelty ionisoivalla säteilyllä“

— v švedščini:

„bestrålad“ ali „behandlad med joniserande strålning“

Člen 6

1. Sestavine se navedejo ob upoštevanju tega člena in prilog I, II in III.

2. Sestavin ni treba navajati pri:

(a) — svežem sadju in zelenjavi, vključno s krompirjem, ki niso bili olupljeni, razrezani ali podobno obdelani,

- gazirani vodi, katere opis navaja, da je bila gazirana,
- fermentiranih kislih, ki izhajajo izključno iz ene surovine, pod pogojem, da ni bila dodana nobena druga sestavina;
- (b) — siru,
- maslu,
- fermentiranem mleku in smetani,
- pod pogojem, da ni bila dodana nobena druga sestavina razen mlečnih izdelkov, encimov in kultur mikroorganizmov, bistvenih za proizvodnjo, ali sol, potrebna za proizvodnjo sira, razen svežega in predelanega sira;
- (c) izdelkih iz ene same sestavine, kjer je:
- trgovsko ime identično imenu sestavine, ali
- trgovsko ime omogoča jasno prepoznavo narave sestavine.
3. Pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 volumskih odstotkov alkohola, Svet na predlog Komisije pred 22. decembrom 1982 določi pravila za označevanje sestavin.
4. (a) „Sestavina“ pomeni vsako snov, vključno z aditivi, ki se uporabljajo pri proizvodnji ali pripravi živila in so še vedno prisotni v končnem izdelku, četudi v spremenjeni obliki.
- (b) kadar je sestavina živila sama proizvedena iz več sestavin, se slednje štejejo za sestavine tega živila.
- (c) za sestavine ne štejejo:
- (i) sestavni deli sestavine, ki so bili začasno izločeni med proizvodnim postopkom in kasneje ponovno uvedeni, vendar ne presegajo svojih prvotnih deležev.
- (ii) aditivi:
- katerih prisotnost v danem živilu gre pripisati dejstvu, da so bili vsebovani v eni ali več sestavinah tega živila, pod pogojem, da nimajo tehnološke funkcije v končnem izdelku,
- ki se uporabljajo kot pripomočki v postopku;
- (iii) snovi, ki se uporabljajo le v nujno potrebnih količinah, kot topilo ali medij za aditive ali aromo;
- (d) v določenih primerih se lahko odloči v skladu s postopkom iz člena 20(2), ali so izpolnjeni pogoji, opisani pod (c)(ii) in (iii).
5. Seznam sestavin naj vključuje vse sestavine živila, v padajočem redu glede na maso, kakor je zabeležena v času njihove uporabe
- pri proizvodnji živila. Pojavi naj se za ustreznim naslovom, ki vključuje besedo „sestavine“.
- Vendar:
- se dodana voda in hitro hlapljivi izdelki navedejo v vrstnem redu glede na svojo maso v končnem izdelku; količina dodane vode, kot sestavine v živilu, se določi tako, da se od celotne količine končnega izdelka odšteje skupna količina drugih uporabljenih sestavin. Te količine ni treba upoštevati, če po masi ne presega 5 % mase končnega izdelka,
- sestavine, uporabljene v zgoščeni ali posušeni obliki in ponovno uvedene v času proizvodnje, se lahko navede v vrstnem redu glede na maso, kakor je bila zabeležena pred njihovo koncentracijo ali dehidracijo,
- pri zgoščeni ali posušeni hrani, ki je namenjena ponovni obnovitvi z dodatkom vode, se lahko sestavine navedejo glede na vrstni red deležev v ponovno obnovljenem izdelku, pod pogojem, da seznam sestavin spremlja navedba „sestavine v ponovno obnovljenem izdelku“ ali „sestavine izdelka, pripravljene za uporabo“,
- pri mešanicah sadja ali zelenjave, kjer nobeno sadje ali zelenjava ne prevladuje v deležu mase, je te sestavine mogoče navesti v drugačnem redu, pod pogojem, da seznam sestavin spremlja navedba „v spremenljivem deležu“,
- pri mešanicah začimb ali zelišč, kjer nobena ne prevladuje po masi, se te sestavine lahko navede v drugačnem redu, pod pogojem, da seznam sestavin spremlja navedba „v spremenljivem deležu“.
6. Sestavine se imenuje z njihovim značilnim imenom, kjer se to uporablja, v skladu s členom 5.
- Vendar:
- sestavine, ki sodijo v eno od kategorij, navedenih v Prilogi I, in so sestavine drugega živila, je treba imenovati samo z imenom te kategorije.
- Spremembe seznama kategorij v Prilogi I se lahko sklenejo v skladu s postopkom, predpisanim v členu 20(2).
- Vendar mora ime „škrob“, navedeno v Prilogi I, vedno dopolnjevati navedba njegovega značilnega rastlinskega izvora, če bi ta sestavina lahko vsebovala gluten.
- sestavine, ki pripadajo eni od kategorij, navedenih v Prilogi II, je treba imenovati z imenom te kategorije, ki mu sledi značilno ime ali številka ES; če ta sestavina pripada več kot eni kategoriji, se navede kategorija, ki ustreza glavnemu učinku tega živila.
- Spremembe te Priloge v skladu z napredkom v znanstvenem in tehnološkem znanju se sprejme v skladu s postopkom, predpisanim v členu 20(2).
- Vendar mora ime „modificirani škrob“, navedeno v Prilogi II, vedno dopolnjevati navedba njegovega značilnega rastlinskega izvora, če bi ta sestavina lahko vsebovala gluten,

- arome se poimenujejo v skladu s Prilogo III,
- posebne določbe Skupnosti o navedbi obdelave neke sestavine z ionizirajočim sevanjem se sprejmejo naknadno v skladu s členom 95 Pogodbe.

7. Predpisi Skupnosti ali, kjer jih ni, nacionalni predpisi lahko predvidijo, da mora ime, pod katerim se določeno živilo prodaja, spremljati navedba posebne sestavine ali sestavin.

Za vse take nacionalne predpise se uporablja postopek, predpisan v členu 19.

Predpisi Skupnosti iz tega odstavka se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

8. V primeru iz odstavka 4(b) se lahko sestavljena sestavina vključi v seznam sestavin pod svojim lastnim imenom, v kolikor je to zakonito določeno ali običajno, in sicer glede na njeno skupno težo, pod pogojem, da takoj sledi seznam njenih sestavin.

Tak seznam ni obvezen:

- (a) kadar sestavljena sestavina predstavlja manj kot 25 % končnega izdelka; vendar ta izjema ne velja pri aditivih, za katere veljajo določbe odstavka 4(c);
 - (b) kadar je sestavljena sestavina živilo, za katero po pravilih Skupnosti ni potreben seznam sestavin.
9. Ne glede na odstavek 5 ni treba navesti vsebnosti vode:
- (a) kadar se voda uporablja med proizvodnim postopkom samo za ponovno obnovitev sestavine, uporabljene v zgoščeni ali izsušeni obliki;
 - (b) pri tekočem mediju, ki se običajno ne zaužije.

Člen 7

1. Količino sestavine ali kategorije sestavin, ki se uporabljajo v proizvodnji ali pri pripravi živila, se navede v skladu s tem členom.

2. Navedba iz odstavka 1 je obvezna:

- (a) kadar se določena sestavina ali kategorija sestavin navede v imenu, pod katerim se prodaja ali jo potrošnik navadno povezuje s tem imenom; ali
- (b) kadar je določena sestavina ali kategorija sestavin poudarjena na označbi z besedami, slikami ali grafiko; ali
- (c) kadar je določena sestavina ali kategorija sestavin bistvena za značilnost živila in razlikovanje od izdelkov, s katerimi bi jo lahko zamenjali zaradi njenega imena ali izgleda; ali

(d) v primerih, določenih v skladu s postopkom iz člena 20(2).

3. Drugi odstavek ne velja za:

- (a) sestavino ali kategorijo sestavin:
 - katerih neto plod je naveden v skladu s členom 8(4), ali
 - katerih količine je po določbah Skupnosti že treba navajati na označbi, ali
 - ki se uporablja v majhnih količinah zaradi aromatiziranja, ali
 - ki, čeprav je navedena v imenu, pod katerim se živilo prodaja, ni taka, da bi vplivala na potrošnikovo izbiro v državni trženja, ker odstopanje v njeni količini ni bistveno za značilnost živila ali ga ne razlikuje od drugega podobnega živila. V primeru dvoma se po postopku iz člena 20(2) odloči, ali so izpolnjeni pogoji iz te alinee;
- (b) kjer posebne določbe Skupnosti natančno določajo količino sestavine ali kategorije sestavin, ne da bi na označbi predvideli njeno navedbo.

(c) v primerih iz četrte in pete alinee člena 6(5);

(d) v primerih, določenih v skladu s postopkom iz člena 20(2).

4. Navedena količina, izražena kot odstotek, mora ustrezati količini sestavine ali sestavin v času njene/njihove uporabe. Vendar lahko določbe Skupnosti za določena živila dopuščajo odstopanja od tega načela. Take določbe se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

5. Navedba iz odstavka 1 se pojavi v imenu, pod katerim se živilo prodaja, ali takoj poleg njega ali v seznamu sestavin v zvezi s sestavino ali kategorijo sestavin.

6. Ta člen velja brez poseganja v predpise Skupnosti o označevanju hranilne vrednosti živil.

Člen 8

1. Neto količina predpakiranih živil se izrazi:

- v enotah prostornine pri tekočinah,
- v enotah mase pri drugih izdelkih,

z uporabo enote liter, centiliter, mililiter, kilogram ali gram, kakor ustreza.

Predpisi Skupnosti, ali, kjer jih ni, nacionalni predpisi, ki se veljajo za določena navedena živila, lahko odstopajo od tega pravila.

Za vsak tak nacionalni predpis velja postopek iz člena 19.

2. (a) Kadar predpisi Skupnosti, ali kadar teh ni, nacionalni predpisi, zahtevajo navedbo določene vrste količine (npr. nazivna količina, minimalna količina, povprečna količina), ta količina v tej direktivi velja za neto količino.

Brez poseganja v obveščanje, predvideno v členu 24, države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vsakem ukrepu, sprejetem v skladu s to točko.

- (b) Predpisi Skupnosti, ali kjer teh ni, nacionalni predpisi, lahko za določena navedena živila, po količini razvrščena v kategorije, zahtevajo druge navedbe količine.

Za take nacionalne predpise se uporablja postopek iz člena 19.

- (c) Kjer predpakirana enota sestoji iz dveh ali več posameznih predpakiranih enot, ki vsebujejo enako količino enakega izdelka, se neto količina navede z neto količino, vsebovano v vsakem posameznem paketu, in skupnim številom teh paketov. Navedba teh podrobnosti pa seveda ni obvezna, kjer je od zunaj skupno število posameznih paketov jasno razvidno in se jih da zlahka prešteti in je zlahka vidna vsaj ena navedba neto količine, vsebovane v vsakem posameznem paketu.

- (d) Kjer predpakirana enota sestoji iz dveh ali več posameznih predpakiranih enot, ki ne veljajo za enote prodaje, se neto količina navede s skupno neto količino in skupnim številom posameznih paketov. Ni treba, da predpisi Skupnosti, ali kjer teh ni, nacionalni predpisi pri določenih živilih zahtevajo navedbo skupnega števila posameznih paketov.

Brez poseganja v obveščanje, predvideno v členu 24, države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vsakem ukrepu, sprejetem po tej točki.

3. Za živila, ki se navadno prodajajo po kosih, državam članicam ni treba zahtevati navedbo njihove neto količine, če je število kosov jasno vidno ali jih je mogoče od zunaj zlahka prešteti ali, če to ni mogoče, je navedeno na označbi.

Brez poseganja v obveščanje, predvideno v členu 24, države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vsakem ukrepu, sprejetem po tem odstavku.

4. Kjer se trdno živilo pojavlja v tekočem mediju, se kot neto plod živila prav tako navede na označbi.

V tem odstavku „tekoči medij“ pomeni naslednje izdelke, po možnosti v mešanicah in tudi kadar so zamrznjeni ali na hitro zamrznjeni, pod pogojem, da je tekočina samo dodatek bistvenim elementom tega pripravka in tako ni odločilen dejavnik za nakup: voda, vodne raztopine soli, razsol, vodne raztopine živilskih

kislin, kis, vodne raztopine sladkorjev, vodne raztopine drugih snovi za sladkanje, sadni ali zelenjavni sokovi pri sadju ali zelenjavi.

Ta seznam se lahko dopolni v skladu s postopkom iz člena 20(2).

Metode za preverjanje neto ploda se določijo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

5. Neto količine ni obvezno navesti pri živilih:

- (a) ki lahko v precejšnji meri izgubijo prostornino ali maso in se prodajajo po kosih ali stehajo v prisotnosti kupca;
- (b) katerih neto količina je pod 5 g ali 5 ml; vendar ta določba ne velja za začimbe in zelišča.

Predpisi Skupnosti ali, kjer jih ni, nacionalni predpisi za opisana živila lahko izjemoma predvidijo mejne vrednosti, višje od 5 g ali 5 ml, če ne škoduje obveščeni kupca.

Brez poseganja v obveščanje, predvideno v členu 24, države članice obvestijo Komisijo in druge države članice o vsakem ukrepu, sprejetem v skladu s tem odstavkom.

6. Predpisi Skupnosti iz odstavka 1, drugi pododstavek, 2(b) in (d) in 5, drugi pododstavek, se sprejmejo v skladu s postopkom, predpisanim v členu 20(2).

Člen 9

1. Datum minimalnega roka trajanja živila je datum, do katerega to živilo ohrani svoje značilne lastnosti, kadar je pravilno shranjeno.

Navede se v skladu z odstavki od 2 do 5.

2. Pred datumom so besede:

- „Uporabno najmanj do...“, kadar se datum navede z dnevom,
- „Uporabno najmanj do konca...“ v drugih primerih.

3. Besede, navedene v odstavku 2, spremlja:

- ali sam datum, ali
- napotek, kje na označbi je datum naveden.

Te navedbe se po potrebi dopolnijo z opisom pogojev za hranjenje, katerih upoštevanje zagotavlja navedeno trajnost.

4. Datum sestavljajo navedba dneva, meseca in leta v nekodirani kronološki obliki.

Vendar pri živilih:

- katerih trajnost je manj kot tri mesece, zadostuje navedba dneva in meseca,

- katerih trajnost je več kot tri mesece, vendar ne več kot 18 mesecev, zadostuje navedba meseca in leta,
- katerih trajnost je več kot 18 mesecev, zadostuje navedba leta.

Podrobnosti glede navedbe datuma se lahko opredelijo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

5. Upošteva se predpise Skupnosti, ki določajo druge vrste navedbe datuma, se navedba datuma trajnosti ne zahteva za:

- sveže sadje in zelenjavo, vključno s krompirjem, ki niso bili olupljeni, rezani ali podobno obdelani. To odstopanje pa ne velja za kaleča semena in podobne izdelke, kot so kalčki stročnic,
- vina, likerska vina, peneča vina, aromatizirana vina in podobne izdelke, pridobljene iz sadja, razen grozdja, in pijače, ki sodijo v oznake KN 2206 00 91, 2206 00 93 in 2206 00 99 ter so proizvedene iz grozdja ali grozdnega mošta,
- pijače, ki vsebujejo več kot 10 vol % alkohola,
- brezalkoholne pijače, sadne sokove, sadne nektarje in alkoholne pijače v posameznih posodah z več kot pet litri, namenjenih dobavi obratom javne prehrane,
- pekovsko ali slaščičarsko pecivo, ki se glede na vrsto navadno porabi v 24 urah po izdelavi,
- kis,
- kuhinjsko sol,
- kristalni sladkor,
- slaščičarske izdelke, ki jih sestavlja skoraj samo aromatiziran in/ali obarvan sladkor,
- žvečilni gumi in podobne izdelke za žvečenje,
- posamezne porcije sladoleda.

Člen 10

1. Pri živilih, ki so z mikrobiološkega stališča hitro pokvarljiva in zaradi tega lahko po krajšem obdobju predstavljajo neposredno nevarnost za zdravje ljudi, je treba datum minimalne trajnosti zamenjati z datumom uporabe.

2. Pred datumom so navedene besede:

- v španščini: „fecha de caducidad“
- v danščini: „sidste anvendelsesdato“
- v nemščini: „verbrauchen bis“
- v grščini: „ανάλωση μέχρι“
- v angleščini: „use by“
- v francoščini: „à consommer jusqu'au“
- v italijanščini: „da consumare entro“
- v nizozemščini: „te gebruiken tot“
- v portugalsščini: „a consumir até“
- v finščini: „viimeinen käyttöajankohta“
- v švedščini: „sista förbrukningsdag“

Tem besedam se doda:

- ali sam datum, ali
- napotek, kje na označbi se datum nahaja.

Te navedbe se dopolnijo z opisom pogojev hranjenja, ki jih je treba upoštevati.

3. Datum sestavlja navedba dneva, meseca in po možnosti leta, v tem vrstnem redu in v nekodirani obliki.

4. V določenih primerih se lahko po postopku iz člena 20(2), odloči, ali so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1.

Člen 11

1. Navodila za uporabo živila se navede na način, ki omogoča, da se ga lahko ustrezno uporabi.

2. Predpisi Skupnosti ali, kjer teh ni, nacionalni predpisi lahko pri določenih živilih opredelijo način, kako je treba navesti navodila za uporabo.

Za take nacionalne predpise se uporablja postopek iz člena 19.

Predpisi Skupnosti, navedeni v tem odstavku, se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

Člen 12

Pravila o navedbi volumenskega deleža alkohola so pri izdelkih iz tarifnih števil 22.04 in 22.05 pravila, predpisana v posebnih določbah Skupnosti, ki se uporabljajo za te izdelke.

Pri drugih pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 vol % alkohola, se ta pravila določijo v skladu s postopkom iz člena 20(2).

Člen 13

1. (a) Pri predpakiranih živilih se navedbe, predvidene v členih 3 in 4(2), pojavijo na predpakiranju ali označbi, ki je pritrjena nanj.

(b) Ne glede na točko (a) in brez poseganja v predpise Skupnosti o nazivnih količinah, je, kadar so predpakirana živila:

- namenjena končnemu potrošniku, vendar tržena na stopnji pred prodajo končnemu potrošniku in kjer na tej stopnji ne gre za prodajo obratom javne prehrane,
- namenjena za dobavo obratom javne prehrane za pravo, obdelavo, razdelitev ali rezanje,

treba navedbe, navedene v členih 3 in 4(2), navesti samo v komercialnih dokumentih, ki se nanašajo na živila, kjer je mogoče zagotoviti, da ti dokumenti, ki vsebujejo vse navedbe za označevanje, spremljajo živila, na katera se nanašajo, ali so bili poslani pred ali v sočasno z dobavo.

(c) v primeru, navedenem v točki (b), se navedbe iz člena 3(1) točka 1, 5 in 7, in po potrebi člena 10, pojavijo tudi na zunanji embalaži, v kateri so živila predstavljena za trženje.

2. Navedbe, predvidene v členih 3 in 4(2), naj bodo zlahka razumljive in označene na opaznem mestu tako, da so zlahka vidne, jasno čitljive in neizbrisne.

Nikakor ne smejo biti zakrite ali ločene z drugim pisnim ali slikovnim materialom.

3. Navedbe iz člena 3(1), točke 1, 4, 5 in 10 se prikažejo v istem vidnem polju.

Ta zahteva se lahko razširi na navedbe, predvidene v členu 4(2).

4. Pri steklenicah za ponovno uporabo, ki so neizbrisno označene in zaradi tega nimajo etikete, obročka ali vratne etikete ter embalažah ali posodah, katerih največja površina je manjša od 10 cm², so potrebne samo navedbe iz člena 3(1), točke 1, 4 in 5.

V tem primeru ne velja odstavek 3.

5. Irska, Nizozemska in Združeno kraljestvo lahko predvidijo za mleko in mlečne izdelke v steklenicah za ponovno uporabo odstopanje od člena 3(1) in odstavka 3 tega člena.

Komisijo obvestijo o vseh ukrepih, sprejetih v skladu s prvim pododstavkom.

Člen 14

Pri živilih, ponujenih za prodajo končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane v nepredpakirani obliki ali pakiranih na mestu prodaje na željo kupca ali predpakiranih za neposredno prodajo, države članice sprejmejo podrobna pravila o načinu, na katerega je treba prikazati navedbe iz členov 3 in 4(2).

Lahko se odločijo, da teh navedb, v celoti ali deloma, ne predpišejo kot obveznih, če je zagotovljena obveščенost kupca.

Člen 15

Ta direktiva ne vpliva na nacionalne predpise, ki ob pomanjkanju predpisov Skupnosti urejajo označevanje nekaterih živil, predstavljenih v slikoviti embalaži, kakršna so kipi ali spominki, na manj strog način.

Člen 16

1. Države članice zagotovijo, da se na njihovem ozemlju prepove dajanje v promet živil, za katera navedbe iz členov 3 in 4(2) niso napisane v potrošniku lahko razumljivem jeziku, razen če je obveščенost potrošnika o eni ali več navedbah na označbi učinkovito zagotovljena z drugimi ukrepi, določenimi po postopku iz člena 20(2).

2. Država članica, v kateri se izdelek trži, lahko na svojem ozemlju upošteva določbe Pogodbe predpiše, da se te navedbe na označbi navedejo v enem ali več jezikih, ki jih določi med uradnimi jeziki Skupnosti.

3. Odstavka 1 in 2 ne izključujeta možnosti, da se navedbe na označbe navedejo v več jezikih.

Člen 17

Države članice se vzdržijo podrobnejšega urejanja načina, na katerega se prikažejo navedbe iz členov 3 in 4(2), kakor je že urejeno v členih od 3 do 13.

Člen 18

1. Države članice ne smejo prepovedati prometa z živilimi, ki ustrezajo določbam te direktive, z uporabo neuskklajenih nacionalnih predpisov, ki urejajo označevanje in predstavitev posameznih živil ali živil na splošno.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za neuskklajene nacionalne predpise, upravičene zaradi

- zaščite javnega zdravja,
- preprečevanja prevar, če ne ovirajo uporabe opredelitev in določb, predpisanih s to direktivo,
- varstva pravic industrijske in poslovne lastnine, navedb porekla, registriranih označb porekla in preprečevanja neelojalne konkurence.

Člen 19

Pri sklicevanju na ta člen, velja naslednji postopek, če država članica meni, da je treba sprejeti novo zakonodajo.

Komisijo in druge države članice obvesti o nameravanih ukrepih in navede razloge, ki jih opravičujejo. Komisija se v Stalnem odboru za živila, vzpostavljenem s Sklepom Sveta 69/414/EGS⁽¹⁾, posvetuje z državami članicami, če meni, da bo tako posvetovanje koristno ali ga zahteva katera od držav članic.

Država članica lahko nameravane ukrepe sprejme šele tri mesece po tem obvestilu in pod pogojem, da ni prejela nikakršnega negativnega mnenja Komisije.

⁽¹⁾ UL L 291, 29.11.1969, str. 9.

V slednjem primeru Komisija pred potekom navedenega roka začne postopek, predviden v členu 20(2), da bi ugotovila, ali je mogoče nameravane ukrepi izvesti, po potrebi z ustreznimi spremembami.

Člen 20

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za živila (v nadaljevanju „odbor“).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek, veljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES ob upoštevanju člena 8 Sklepa.

Obdobje iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je določeno za tri mesece.

3. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 21

Če se izkaže, da so za lažjo uporabo te direktive potrebne prehodne določbe, se sprejmejo po postopku iz člena 20(2).

Člen 22

Ta direktiva ne vpliva na že 22. decembra 1978 veljavne predpise Skupnosti o označevanju in predstavljanju posameznih živil.

O vseh spremembah, potrebnih za uskladitev teh predpisov s to direktivo, se odloči v skladu s postopkom, ki se uporabi za vsega od teh predpisov.

Člen 23

Ta direktiva ne velja za izdelke za izvoz iz Skupnosti.

Člen 24

Države članice zagotovijo, da Komisija prejme besedilo vseh najpomembnejših nacionalnih predpisov, ki jih sprejmejo na področju, urejenem s to direktivo.

Člen 25

Ta direktiva velja tudi za francoske čezmorske departmaje.

Člen 26

1. Direktiva 79/112/EGS, kakor je bila spremenjena z v Prilogi IV, del A navedenimi direktivami, preneha veljati, kar ne vpliva na obveznosti držav članic glede skrajnih rokov za prenos, navedenih v Prilogi IV, del B.

2. Sklici na razveljavljeno direktivo veljajo kot sklici na to direktivo in jih je treba brati v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge V.

Člen 27

Ta direktiva začne veljati 20. dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 28

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 20. marca 2000

Za Evropski parlament

Predsednica

N. FONTAINE

Za Svet

Predsednik

J. GAMA

PRILOGA I

KATEGORIJE SESTAVIN, PRI KATERIH SE LAHKO ZNAČILNO IME NADOMESTI Z NAVEDBO
IMENA KATEGORIJE

Opredelitev	Oznaka
Rafinirana olja razen olivnega olja	„Olje“, dopolnjeno z — pridevnikom „rastlinsko“ ali „živalsko“, kot ustreza, ali — navedbo značilnega rastlinskega ali živalskega izvora Pridevnik „hidrogenirano“ mora spremljati navedbo hidrogeniranega olja
Rafinirane maščobe	„Maščoba“, dopolnjeno z — pridevnikom „rastlinsko“ ali „živalsko“, kot ustreza, ali — navedbo značilnega rastlinskega ali živalskega izvora Pridevnik „hidrogenirana“ mora spremljati navedbo hidrogenirane maščobe
Mešanice moke, dobljene iz dveh ali več vrst žit	„Moka“, čemur sledi naštevanje vrst žita, iz katerih je bila dobljena, v padajočem vrstnem redu glede na maso
Škrobi modificirani škrobi, obdelani s fizikalnim postopkom ali z encimi	„Škrob“
Vse vrste rib, kjer ribe predstavljajo sestavino drugega živila in pod pogojem, da se ime in predstavitev tega živila ne nanašajo na posebno vrsto rib	„Ribe“
Vse vrste sira, kjer sir ali mešanica sirov predstavlja sestavino drugega živila in pod pogojem, da se predstavitev takega živila ne nanaša na posebno vrsto sira	„Sir“
Vse začimbe, ki po masi ne presegajo 2 % mase živila	„Začimba(-e)“ ali „mešane začimbe“
Vsa zelišča ali deli zelišča, ki po masi ne presegajo 2 % mase živila	„Zelišče(-a)“ ali „mešana zelišča“
Vse vrste gumijevih pripravkov, ki se uporabljajo pri proizvodnji gumi-jeve baze za žvečilni gumi	„Gumijeva baza“
Vse vrste drobljenih pekovski izdelkov	„Drobtine“ ali „prepečene“ kot ustreza
Vse vrste sladkorjev	„Sladkor“
Brezvodna dekstroza ali monohidrat dekstroze	„Dekstroza“
Glukozni sirup in brezvodni glukozni sirup	„Glukozni sirup“
Vse vrste mlečnih proteinov (kazeini, kazeinati in proteini sirotke) in njihove mešanice	„Mlečni proteini“
Stisnjeno, ekstrahirano ali rafinirano kakavovo maslo	„Kakavovo maslo“
Vse kandirano sadje, ki ne presega 10 % mase živila	„Kandirano sadje“
Mešanice zelenjave, ki ne presegajo 10 % mase živila	„Zelenjava“
Vse vrste vina, kakor je opredeljeno z uredbo Sveta (ES) št. 1493/1999 z dne 17. maja 1999 o skupni ureditvi trga za vino ⁽¹⁾	„Vino“

⁽¹⁾ UL L 179, 14.7.1999, str. 1.

PRILOGA II

KATEGORIJE SESTAVIN, KI MORAJO BITI OZNAČENE Z IMENOM NJIHOVE KATEGORIJE, KI MU SLEDI ZNAČILNO IME ALI ES ŠTEVILKA

Barvilo	Modificirani škrob ⁽¹⁾
Konzervans	Sladilo
Antioksidant	Sredstvo za vzhajanje
Emulgator	Sredstvo proti penjenju
Sredstvo za zgostitev (gostilo)	Glazirno sredstvo
Želirno sredstvo	Emulgirne soli ⁽²⁾
Stabilizator	Sredstvo za obdelavo moke
Sredstvo za ojačanje arome (ojačevalec arome)	Utrjevalec
Kislina	Sredstvo za ohranjanje vlage (humektant)
Regulator kislosti	Sredstvo za povečanje prostornine
Sredstvo proti sprijemanju	Potisni plin

⁽¹⁾ Ni potrebno navesti značilnega imena ali ES številke.

⁽²⁾ Samo za topljene sire in izdelke na osnovi topljenih sirov.

PRILOGA III

OZNAČEVANJE AROM NA SEZNAMU SESTAVIN

Arome se označujejo na seznamu sestavin, in sicer:

1. se označijo z besedo „aroma“ ali pa z bolj natančnim imenom ali opisom arome.
2. Besedo „naravna“ ali kateri koli drug izraz bistveno enakega pomena se lahko uporabi le za arome, katerih aromatične komponente vsebujejo izključno aromatične snovi, kakor so opredeljene v členu 1(2)(b)(i) Direktive Sveta 88/388/EGS z dne 22. junija 1988 o približevanju zakonodaje držav članic o aromah v živilih in izhodnih surovinah za njihovo proizvodnjo ⁽¹⁾, in aromatične pripravke, kakor so opredeljeni v členu 1(2)(c) navedene direktive.
3. Če ime arome vsebuje sklic na rastlinski ali živalski izvor oziroma značaj uporabljene snovi, se beseda „naravna“ ali druga beseda z bistveno enakim pomenom sme uporabiti le v primeru, ko je bila aromatična komponenta izolirana z ustreznim fizikalnim postopkom, encimatskim ali mikrobiološkim postopkom ali s tradicionalnim postopkom priprave živil izključno ali skoraj izključno iz živila ali nosilca arome.

⁽¹⁾ UL L 184, 15.7.1988, str. 61. Direktiva, kakor je bila spremenjena z Direktivo Komisije 91/71/EGS (UL L 42, 15.2.1991, str. 25).

PRILOGA IV

DEL A

RAZVELJAVLJENA DIREKTIVA TER NJENE SPREMEMBE**(navedena v členu 26)**

Direktiva Sveta 79/112/EGS (UL L 33, 8.2.1979, str. 1)

Direktiva Sveta 85/7/EGS (UL L 2, 3.1.1985, str. 22), samo člen 1(9)

Direktiva Sveta 86/197/EGS (UL L 144, 29.5.1986, str. 38)

Direktiva Sveta 89/395/EGS (UL L 186, 30.6.1989, str. 17)

Direktiva Sveta 91/72/EGS (UL L 42, 15.2.1991, str. 27)

Direktiva Sveta 93/102/ES (UL L 291, 25.11.1993, str. 14)

Direktiva Sveta 95/42/ES (UL L 182, 2.8.1995, str. 20)

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 97/4/ES (UL L 43, 14.2.1997, str. 21)

DEL B

SKRAJNI ROKI ZA PRENOS V NACIONALNO ZAKONODAJO**(navedeni v členu 26)**

Direktiva	Skrajni rok za prenos	Dovoljenje trženja izdelkov, ki ustrezajo tej direktivi	Prepoved trženja izdelkov, ki niso v skladu s to direktivo
79/112/EGS		22. december 1980	22. december 1982
85/7/EGS			
86/197/EGS		1. maj 1988	1. maj 1989
89/395/EGS		20. december 1990	20. junij 1992
91/72/EGS		30. junij 1992	1. januar 1994
93/102/ES	30. december 1994	1. januar 1995	30. junij 1996
95/42/ES			
97/4/ES		14. avgust 1998	14. februar 2000

PRILOGA V

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 79/112/EGS	Ta direktiva
člen 1	člen 1
člen 2	člen 2
člen 3(1), točka 1	člen 3(1), točka 1
člen 3(1), točka 2	člen 3(1), točka 2
člen 3(1), točka 2a	člen 3(1), točka 3
člen 3(1), točka 3	člen 3(1), točka 4
člen 3(1), točka 4	člen 3(1), točka 5
člen 3(1), točka 5	člen 3(1), točka 6
člen 3(1), točka 6	člen 3(1), točka 7
člen 3(1), točka 7	člen 3(1), točka 8
člen 3(1), točka 8	člen 3(1), točka 9
člen 3(1), točka 9	člen 3(1), točka 10
člen 3(2) in (3)	člen 3(2) in (3)
člen 4	člen 4
člen 5	člen 5
člen 6(1), (2) in (3)	člen 6(1), (2) in (3)
člen 6(4)(a) in (b)	člen 6(4)(a) in (b)
člen 6(4)(c)(i)	člen 6(4)(c)(i)
člen 6(4)(c)(ii), prva alineja	člen 6(4)(c)(ii)
člen 6(4)(c)(ii), druga alineja	člen 6(4)(c)(iii)
člen 6(4)(d)	člen 6(4)(d)
člen 6(5)(a)	člen 6(5)
člen 6(5)(b)	člen 6(6)
člen 6(6)	člen 6(7)
člen 6(7), prvi pododstavek	člen 6(8), prvi pododstavek
člen 6(7), drugi pododstavek, prva in druga alineja	člen 6(8), drugi pododstavek, točki (a) in (b)
člen 6(8)	člen 6(9)
člen 7	člen 7
člen 8(1) do (5)	člen 8(1) do (5)
člen 8(6)	–
člen 8(7)	člen 8(6)
člen 9(1) do (4)	člen 9(1) do (4)
člen 9(5)	–
člen 9(6)	člen 9(5)
člen 9a	člen 10
člen 10	člen 11
člen 10a	člen 12
člen 11(1) in (2)	člen 13(1) in (2)
člen 11(3)(a)	člen 13(3)
člen 11(3)(b)	–
člen 11(4)	člen 13(4)
člen 11(5)	–
člen 11(6)	člen 13(5), prvi pododstavek
člen 11(7)	člen 13(5), drugi pododstavek
člena 12 in 13	člena 14 in 15
člen 13a	člen 16
člena 14 in 15	člena 17 in 18
člen 16(1)	–
člen 16(2)	člen 19
člen 17, prvi odstavek	člen 20(1)
člen 17, drugi, tretji, četrti in peti odstavek	člen 20(2)

člen 18	–
členi 19, 20 in 21	členi 21, 22 in 23
člen 22(1), (2) in (3)	–
člen 22(4)	člen 24
člen 23	–
člen 24	člen 25
člen 25	–
člen 26	–
–	člen 26
–	člen 27
–	člen 28
Priloga I	Priloga I
Priloga II	Priloga II
Priloga III	Priloga III
–	Priloga IV
–	Priloga V
